

Жалпы сақтандыру нарығына шолу

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫГЕРЛЕР
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

АССОЦИАЦИЯ
ФИНАНСИСТОВ
КАЗАХСТАНА

2022 жылдың бірінші жартыжылдығының қорытындысы

Негізгі тенденциялар

- Жалпы сақтандыру нарығы 2022 жылдың бірінші жартыжылдығында меншікті капиталды қоспағанда (-1,0%) барлық негізгі көрсеткіштер бойынша өсімді көрсетті.
- Капиталдың төмендеуі сату үшін қолда бар бағалы қағаздарды қайта бағалау резервінің күрт қысқаруы есебінен болды (01.07.2022 ж. -2,2 млрд, 01.01.2022 ж. -23,0 млрд).
- КОС-тың бұрынғы активтері 6м2022 ж.ішінде 8,3% - ға, Т1 136,2 млрд-қа дейін өсті, бұл сақтандыру нарығы активтерінің 57,7% - ын құрайды. Өсім бағалы қағаздар көлемінің ұлғаюымен (+6,9% немесе 46,8 млрд.Т), "кері РЕПО" операцияларымен (2,9 есе немесе 44,8 млрд.Т) және салымдарды қысқартумен ішінара нивелирленген сақтандыру сыйлықақыларымен (+63,0% немесе 32,5 млрд.Т) (2,1 есе немесе 66,4 млрд.Т) байланысты болды..
- Сектор активтерінің 77,4% бұрынғыдай бес ойыншыға тиесілі: Еуразия СК (38,4%), халық (14,0%), KazakhExport (12,7%), Виктория (8,4%) және Қазақмыс (4,0%). Бұл ретте активтердің елеулі өсуі Sinoasia B&R (+49,8%), Jusan Garant (+19,7%) және Basel (+19,3%) байқалды.
- Соңғы 6м2022 ж. КТҚ резервтері негізінен еңбек сіңірілмеген сыйлықақы резервтерінің ұлғаюы есебінен 25,7% - ға өсті (+37,9% немесе Т71,0 млрд).

- Бұл ретте сектордың сақтандыру сыйлықақыларының көлемі мүлікті сақтандыру, АҚЖ (оның ішінде автокөлік иелері), автокөлікті сақтандыру бойынша өнімдерге, сондай-ақ ауырған жағдайда сақтандыруға сұраныстың артуы аясында 15,6% - ға, Т284,4 млрд.теңгеге дейін өсті.
- Жалпы сақтандыру нарығы бойынша сыйлықақыларға төлемдердің арақатынасы 21,3% - ды құрайды (6М2021 жылы-17,9%). Бұл ретте сақтандыру төлемдерінің өсу қарқыны (+37,6%) сақтандыру сыйлықақыларының өсуінен асып түсті.
- Сақтандыру қызметінен түскен табыстың өсуі (+23,8% немесе 31,1 млрд теңге) және инвалютаны қайта бағалаудан болған табыстың өсуі (6,6 есе немесе 38,3 млрд теңге) сектор шығыстарының өсуімен ішінара нивелирленді (+46,4% немесе 52,8 млрд теңге). Нәтижесінде КТҚ-ның таза пайдасы 6м2022 жылы 3,1% - ға артып, Т52,0 млрд. дейін жетті.
- Бірінші жартыжылдықта барлық төлемдердің 83,0% көлік құралдары иелерінің АҚЖ-на (39,1%), ауырған жағдайда сақтандыруға (19,5%), мүлікті (12,6%) және автокөлікті (11,8%) сақтандыру бойынша төлемдерге тиесілі болды.
- Орташа өлшенген меншікті капиталдың рентабельділік коэффициенті (RoAE) нарық бойынша 3,5% (6М2021 ж.3,6%) құрады. Бұл ретте ең жақсы мәндерді ТрансОйл (13,5%), НОМАД (10,7%) және Sinoasia B&R (8,6%) көрсетті.
- Нормативтік-құқықтық базаны одан әрі дамыту және саланы цифрландыру ағымдағы жылы жалпы сақтандыру сегментінің өсуіне ықпал ететін болады.

АКТИВТЕР

Т 1136,2 млрд
▲ 8,3%

САҚТАНДЫРУ РЕЗЕРВТЕРІ

Т 445,5 млрд
▲ 25,7%

МЕНШІКТІ КАПИТАЛ

Т 592,7 млрд
▼ 1,0%

БӨЛІНБЕГЕН КІРІС

Т 52,0 млрд
▲ 3,1%

САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫ *

Т 284,4 млрд
▲ 15,6%

ТАЗА САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫ *

Т 211,7 млрд
▲ 22,0%

САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМДЕРІ *

Т 60,7 млрд
▲ 37,6%

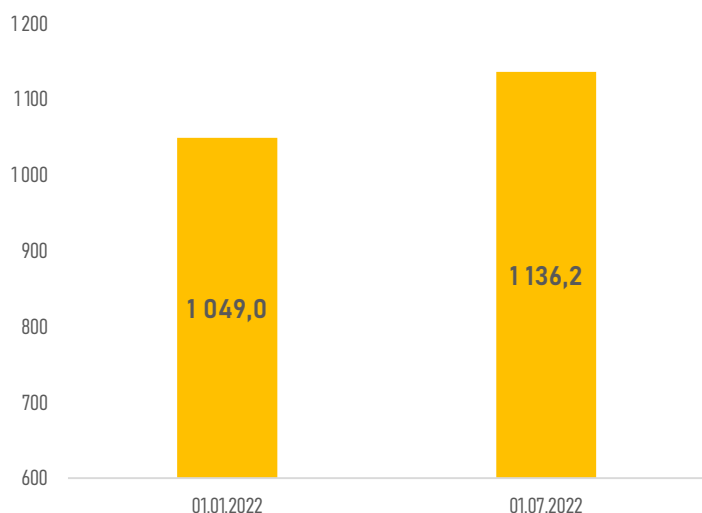
ТАЗА САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМДЕРІ*

Т 48,5 млрд
▲ 24,2%

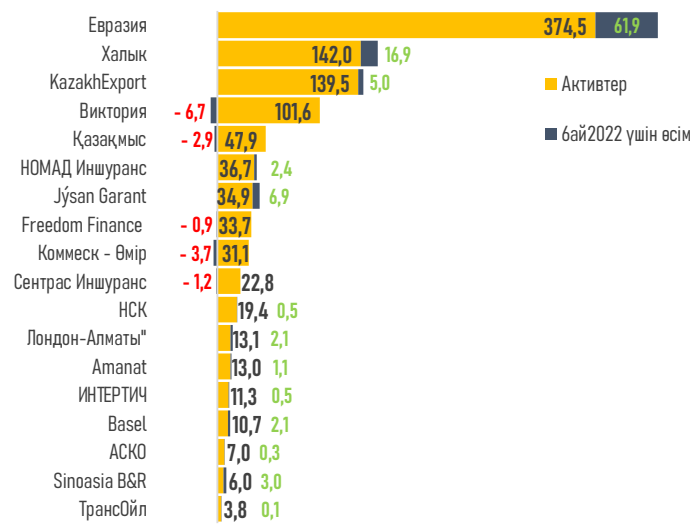
Ескертпе: өсім бойынша деректер бай2021 жылғымен салыстырғанда келтірілген.

Активтер

Сектордың жиынтық активтері, Т млрд

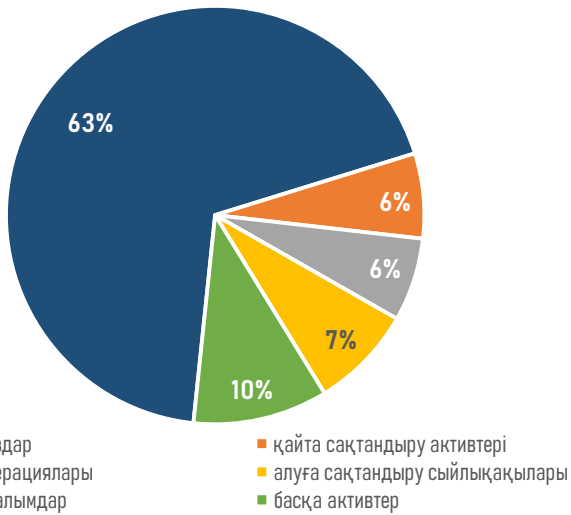

Сақтандыру компаниялары бөлінісіндегі активтер, Т млрд

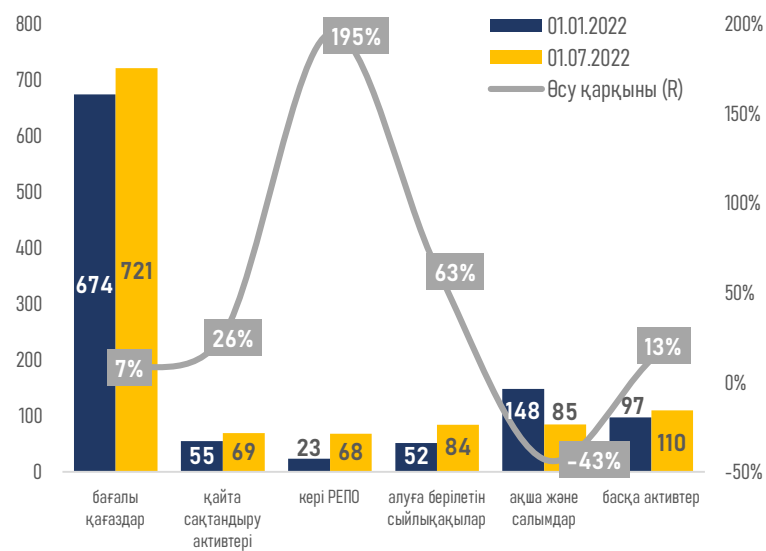

Активтердің құрылымы және өсу динамикасы

Сектор активтерінің 01.07.2022 ж. құрылымы

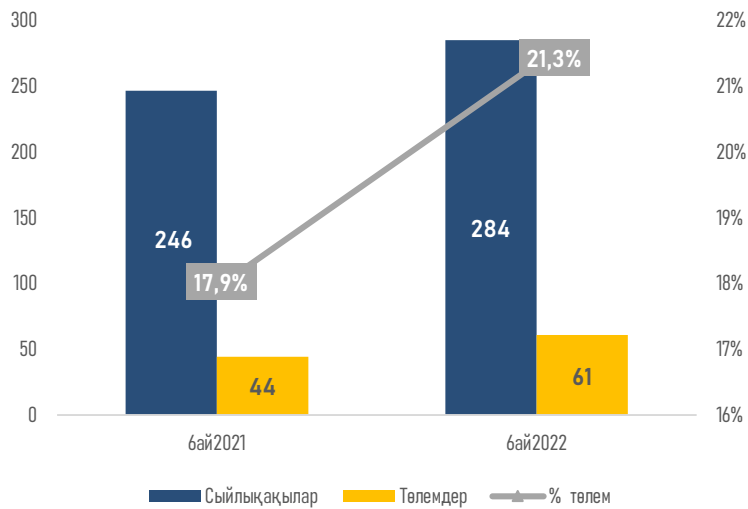

Активтер құрылымының өзгеру динамикасы

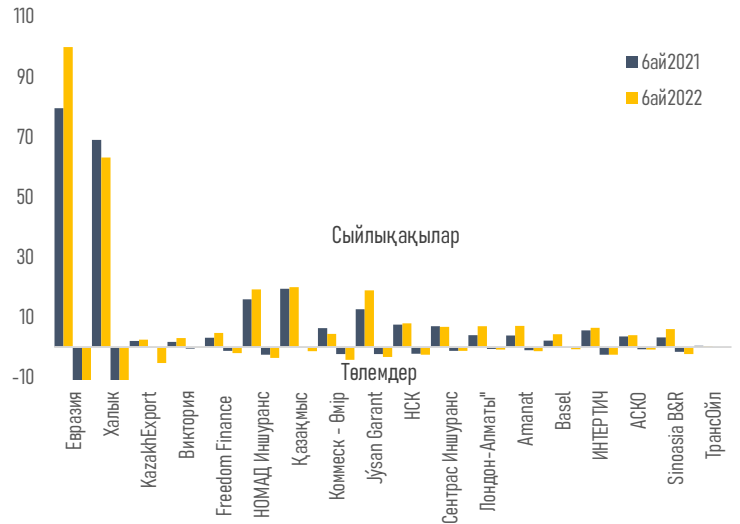

Төлемдердің сыйлықақыларға арақатынасы

Төлемдердің сыйлықақыларға арақатынасы, Т млрд

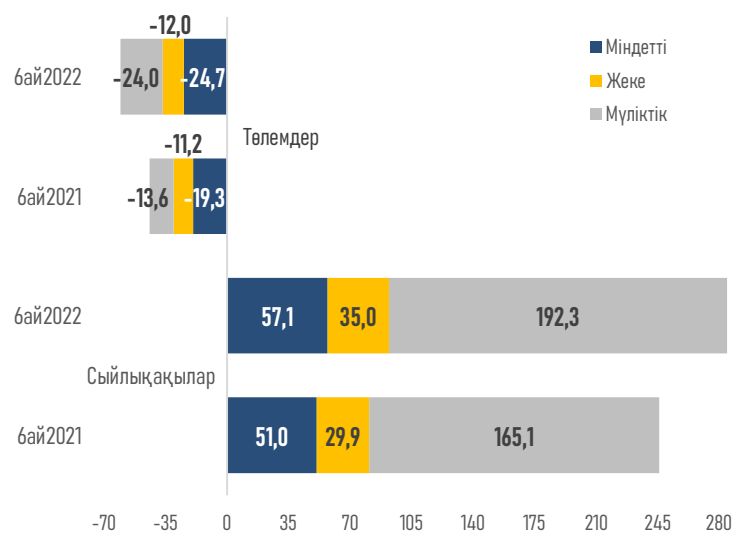

Сақтандыру компаниялары бөлінісінде, Т млрд

Сыйлықақылар мен төлемдер

Сақтандыру сыныптары бойынша, Т млрд

Сыйлықақылар, төлемдердің нысаналы мақсаты, Т млрд

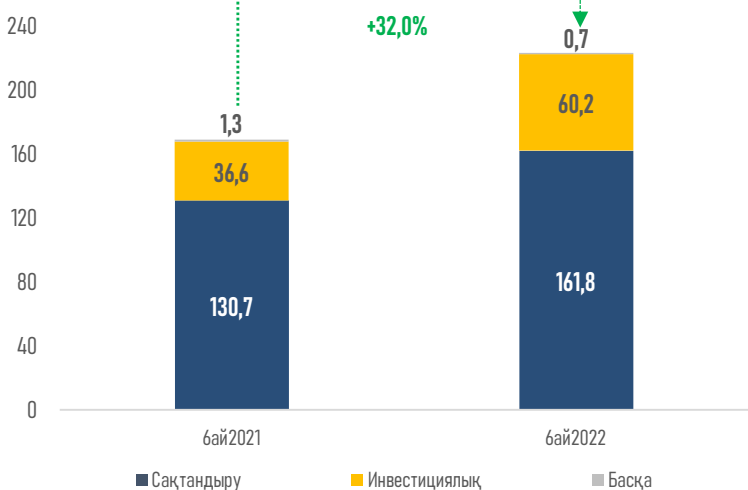

Деректер көзі: ҚР Ұлттық Банкінің сайты

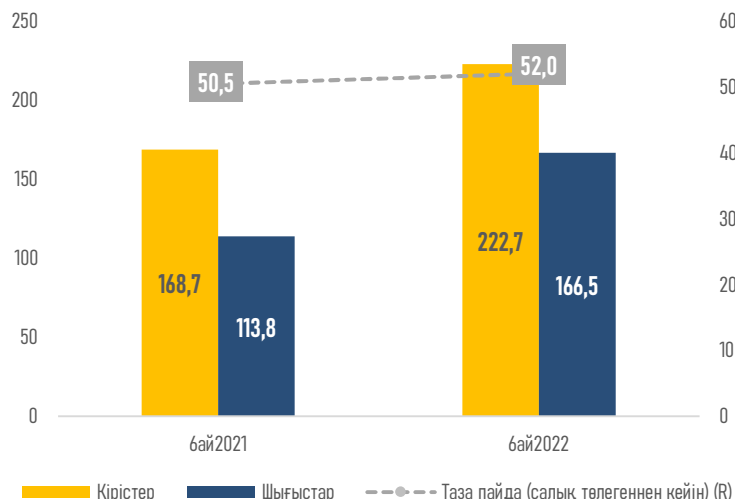
© Қазақстан қаржыгерлер қауымдастығы, 2022

Жалпы сақтандыру нарығының кірістері

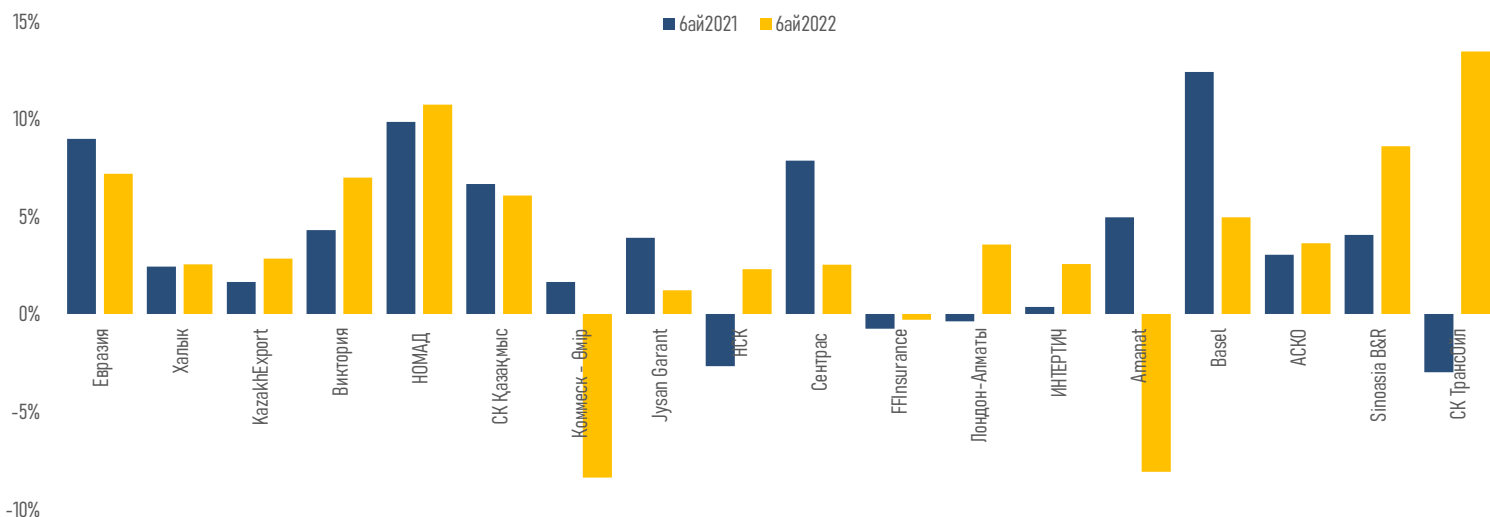
Қызмет түрлері бойынша нарық кірістері, Т млрд

Таза пайда, Т млрд

Капиталдың орташа өлшенген кірістілігі (RoAE)

Кезеңнің қысқаша нәтижелері

Елдегі ағымдағы макроэкономикалық жағдайлар Жалпы сақтандыру сегменті көрсеткіштерінің өсуін ынталандырады.

2022 жылдың бірінші жартыжылдығында экономикалық өсудің жеделдеуі (6м2022 жылы 3,4%, 6м2021 жылы 2,2% қарсы) және көп жағдайда фискалдық ынталандырумен қолдау көрсетілетін жоғары сұраныстың сақталуы аясында сақтандыру сыйлықақылары өсті.

Мысалы, ағымдағы жылдың қаңтар-маусымында қазақстандықтар 51 847 бірлік жаңа автокөлік сатып алды, бұл өткен жылдың ұқсас көрсеткішінен 9,2%-ға артық. Тиісінше, автокөлік иелерінің АҚЖ және автокөлікті сақтандыру 6м2022 ж.сақтандыру сыйлықақылары өсімінің үштен бір бөлігін қамтамасыз етті, сонымен қатар бағаның жалпы әлемдік өсуіне және жеткізудегі қиындықтарға байланысты қосалқы бөлшектердің қымбаттауы осы баптардың сақтандыру төлемдері өсімінің 47,3%-ын қамтамасыз етуіне алып келді.

Сектордың капиталдың орташа өлшенген рентабельділік көрсеткіші (RoAE) нарық бойынша орташа алғанда 6м2021 жылғы ұқсас көрсеткішпен салыстырғанда іс жүзінде өзгерген жоқ.

Бұл ретте пайда мен шығын көрсеткіштері, негізінен, ұлттық валюта бағамының өзгеруіне (5,8% - ға өсу) жауап ретінде валюталық активтердің болуына және оларды қайта бағалауға байланысты қайта теңгерімделді.

Ағымдағы жылы жалпы сақтандыру саласын дамытуға секторды одан әрі цифрландыру, сондай-ақ міндетті автосақтандыру рәсімін жетілдіру, оның ішінде сақтандыру нарығын реттеу және дамыту мәселелері бойынша шілдеде қабылданған заң жобасында көзделген сараланған баға белгілеу және сақтандыру жағдайын реттеудің оңайлатылған тәртібін (Еуропротокол) енгізу есебінен жетілдіру ықпал етуі мүмкін.

КТҚ үшін перспективаларға келетін болсақ, сақтандыру нарығын дамыту Қазақстанның қаржы секторын дамытудың 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасы жобасының негізгі бағыттарының бірі ретінде бөлінгенін атап өткен жөн. Жалпы сақтандыру саласында дамудың негізгі бағыттары жүктелген сақтандыруды енгізу арқылы азаматтар мен кәсіпкерлік субъектілерінің мүдделерін қорғауға бағдарланатын болады, бұл сақтандыру өнімдерін жақсартуға және тәуекелдердің нақты тізбесін айқындауға мүмкіндік береді.